

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-883/14
24. априла 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

На основу члана 15. став 1. т. г) и з), члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и чл. 25. и 42. Закона о државним службеницима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 117/11 и 37/12), Влада Републике Српске, на 58. сједници, одржаној 24.04.2014. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ПОСТАВЉЕЊУ ВРШНОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ ЗА ПОДРУЧНИ ЦЕНТАР ПРИЈЕДОР

1. Немања Баровић, дипломирани економиста, поставља се за вршиоца дужности помоћника директора Пореске управе за Подручни центар Приједор, на период до 90 дана.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-882/14
24. априла 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

На основу члана 18. став 2. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07 и 109/12) и члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 58. сједници, одржаној 24.04.2014. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О РАЗРЈЕШЕЊУ ВРШНОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ЈУ ДОМ ЗА ДЈЕЦУ И ОМЛАДИНУ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА "РАДА ВРАЊЕШЕВИЋ"

1. Владимир Кајкут, дипл. правник, разрјешава се вршиоца дужности директора ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања "Рада Врањешевевић", због истека мандата вршиоца дужности.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-848/14
24. априла 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

На основу члана 18. ст. 2. и 3. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07 и 109/12), члана 12. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03) и члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 58. сједници, одржаној 24.04.2014. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ЈУ ДОМ ЗА ДЈЕЦУ И ОМЛАДИНУ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА "РАДА ВРАЊЕШЕВИЋ"

1. Владимир Кајкут, дипл. правник, именује се за директора ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања "Рада Врањешевевић".

2. Именовање се врши на период од четири године.

3. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-850/14
24. априла 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

620

На основу члана 20. став 5. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник Републике Српске", бр. 93/06, 86/07, 14/10 и 5/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИСПИТИВАЊА ПЛОДНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА И УТВРЂИВАЊА КОЛИЧИНЕ МИНЕРАЛНИХ ЋУБРИВА И ПЕСТИЦИДА

1 - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови у погледу радног простора, техничке опремљености и стручне способности запослених кадрова, које морају испуњавати предузећа, друге организације и установе за обављање послова испитивања плодности пољопривредног земљишта, утврђивања потребних количина минералних ђубрива и остатака пестицида у земљишту, те поступак овлашћивања и контроле над радом овлашћених предузећа, организација и установа.

Члан 2.

Појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) овлашћена предузећа, организације и установе су правна лица регистрована за обављање дјелатности лабораторијских испитивања земљишта у чијем саставу се налази лабораторија и које су овлашћене од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за вршење послова испитивања плодности пољопривредног земљишта, утврђивање потребних количина минералних ђубрива и остатака пестицида у земљишту (у даљем тексту: овлашћена институција).

2) референтна институција за вршење послова испитивања плодности пољопривредног земљишта, утврђивање потребних количина минералних ђубрива и остатака пестицида у земљишту (у даљем тексту: референтна институција) је једна од овлашћених институција коју овлашћује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у складу са условима прописаним овим правилником и

3) добра лабораторијска пракса (у даљем тексту: ДЛП) представља систем контроле квалитета који се односи на организационе процесе и услове за планирање, спровођење, контролу, начин извјештавања и документацију о испитивањима.

Члан 3.

Предузећа, организације или установе овлашћују се за обављање следећих послова:

1) одређивање основних параметара плодности земљишта,

2) одређивање допунских параметара плодности земљишта,

3) одређивање остатака пестицида у земљишту и

4) давање препорука за примјену потребних количина минералних ђубрива на основу резултата добијених испитивањем плодности земљишта.

II - МИНИМАЛНИ УСЛОВИ ЗА ДОБИЈАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА

1. Радни простор

Члан 4.

(1) Овлашћена институција мора имати одговарајући радни простор и у њему све потребне услове за правилно спровођење лабораторијских анализа и других испитивања

по прописаним методама, да би се обезбједила ваљаност резултата анализа и испитивања, као и здравље запослених.

(2) Распоред просторија мора омогућавати несметану комуникацију и вршење анализа и других послова без међусобних непожељних утицаја.

Члан 5.

(1) За обављање послова одређивања основних параметара плодности земљишта из члана 3. тачка 1) овог правилника овлашћена институција мора имати следеће функционално одвојене просторије за:

- 1) пријем узорака.
- 2) сушење узорака земљишта одвојене од могућих извора контаминације.
- 3) мљење и просијавање узорака,
- 4) вагање.
- 5) лабораторијски простор за извођење хемијских анализа.
- 6) чување узорака земљишта и
- 7) складиштење и чување хемикалија и остатака хемијских раствора.

(2) Све просторије из става 1. овог члана морају бити смјештене на једној локацији, да би се осигурао непрекидан ток узорка земљишта од пријема у лабораторију, извођења анализе, чувања и момента одбацивања.

Члан 6.

За обављање послова одређивања допунских параметара плодности из члана 3. тачка 2) овог правилника овлашћена институција, поред просторија наведених у члану 5. овог правилника, мора имати посебне функционално одвојене просторије за:

- 1) спаљивање (разарање) узорака,
- 2) опрему високе технологије и
- 3) боце са гасовима за инструменте.

Члан 7.

За обављање послова одређивања остатака пестицида у земљишту из члана 3. тачка 3) овог правилника овлашћена институција, поред просторија наведених у чл. 5. и 6. овог правилника, мора имати одвојен простор у оквиру лабораторије за екстракцију остатака пестицида, а ради спречавања контаминације узорака активним материјама пестицида.

Члан 8.

Овлашћена институција за обављање послова давања препорука за примјену потребних количина минералних ђубрива из члана 3. тачка 4) овог правилника мора имати одвојену просторију са радним столом и потребном рачунарском опремом.

2. Техничка опремљеност

Члан 9.

За обављање послова одређивања основних параметара плодности земљишта из члана 3. тачка 1) овог правилника овлашћена институција мора имати следеће уређаје и опрему:

- 1) опрему за уситњавање и хомогенизацију узорака (млин за мљење узорака или аване са тучком).
- 2) сита за просијавање узорака, промјера 0,5 mm и 1 mm.
- 3) уређај за припрему дестиловане воде потребног капацитета (зависно од капацитета лабораторије).
- 4) ротациону мућкалицу или хоризонталну трескалицу.
- 5) техничку вагу са тачношћу 0,01 g.
- 6) рН метар.
- 7) сушионик са подешавањем температуре минимално до 110 °C.
- 8) колориметар или спектрофотометар.

9) пламени фотометар или атомски апсорпциони спектрофотометар (ААС).

10) фрижидер (од 0 °C до +4 °C) довољне запремине за чување хемијских раствора, стандарда и припремљених раствора узорака до момента читавања резултата.

11) лабораторијски прибор, лабораторијско посуђе, потрошни материјал и хемикалије прописане методама одређивања основних параметара плодности земљишта.

- 12) рачунар и
- 13) штампач.

Члан 10.

За обављање послова одређивања допунских параметара плодности земљишта из члана 3. тачка 2) овог правилника, поред уређаја и опреме наведене у члану 9. овог правилника, овлашћена институција мора имати следеће уређаје и опрему:

- 1) аналитичку вагу с тачношћу 0,0001 g.
- 2) Scheiblerov калциметар.
- 3) апаратуру или градуиране цилиндре запремине 1000 ml за одређивање механичког састава земљишта.
- 4) пећ за жарење са подешавањем температуре до 600 °C.
- 5) дигестор за агресивне хемикалије.
- 6) апаратуру или блок за спаљивање узорака.
- 7) стаклену апаратуру по Kjeldahlu или апарат за брзу дестилацију азота.
- 8) бирете са подјелом 0,1 ml или аутоматске бирете.
- 9) спектрофотометар.
- 10) центрифугу која омогућава 2000 обртаја у минути и ротором са центрифугир тубама од 50 ml или 100 ml.
- 11) атомски апсорпциони спектрофотометар са пламеном техником и
- 12) лабораторијски прибор, посуђе, потрошни материјал и хемикалије прописане методама за одређивање допунских параметара плодности земљишта.

Члан 11.

За обављање послова одређивања остатака пестицида у земљишту из члана 3. тачка 3) овог правилника овлашћена институција мора имати следеће уређаје и опрему:

- 1) аналитичку вагу с тачношћу 0,00001 g, са антивибрационим столом.
- 2) дигестор.
- 3) упаривач.
- 4) водено купатило.
- 5) центрифугу која омогућава 4000 обртаја у минути и ротором са центрифугир тубама од 50 ml или 100 ml.
- 6) гасни хроматограф и/или течни хроматограф са припадајућим детекторима и
- 7) сву потребну пратећу опрему, апаратуру, посуђе, прибор, стандардне растворе активних материја пестицида и хемикалије према прописаној методици одређивања органохлорних пестицида, хербицида, инсектицида и фунгицида.

Члан 12.

Овлашћена институција за обављање послова давања препорука за примјену потребних количина минералних ђубрива из члана 3. тачка 4) овог правилника мора имати рачунар и штампач.

3. Стручна оспособљеност запослених кадрова

Члан 13.

За обављање послова одређивања основних параметара плодности земљишта из члана 3. тачка 1) овог правилника овлашћена институција у погледу стручних кадрова мора имати најмање два запослена лица на неодређено вријеме, и то са:

- 1) завршеним високим образовањем у трајању од три године - VII степен стручне спреме или 180 ECTS бодо-

ва, или у трајању од четири године - VII-1 степен стручне спреме или 240 ECTS бодова, из области пољопривредних наука (мелиорације земљишта или биљне производње), хемије или технологије, са најмање једном годином радног искуства на пословима лабораторијских испитивања и

2) средњом стручном спремом - IV степен, пољопривредне (биљна производња) или хемијске школе (за обављање послова лаборанта).

Члан 14.

За обављање послова одређивања допунских параметара плодности земљишта из члана 3. тачка 2) овог правилника овлашћена институција у погледу стручних кадрова мора имати најмање три запослена лица на неодређено вријеме, и то са:

1) звањем магистра наука или мастера - VII-2 степен стручне спреме или 300 ECTS бодова из области пољопривредних наука (мелиорације земљишта, биљне производње или агрохемије), са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања земљишта,

2) завршеним високим образовањем у трајању од три године - VII степен стручне спреме или 180 ECTS бодова, или у трајању од четири године - VII-1 степен стручне спреме или 240 ECTS бодова из области пољопривредних наука (мелиорације земљишта или агрохемије), са најмање једном годином радног искуства на пословима лабораторијских испитивања и

3) средњом стручном спремом IV степен, пољопривредне (биљна производња) или хемијске школе (за обављање послова лаборанта).

Члан 15.

За обављање послова одређивања остатака пестицида у земљишту из члана 3. тачка 3) овог правилника овлашћена институција у погледу стручних кадрова мора имати најмање два запослена лица на неодређено вријеме, и то са:

1) звањем магистра наука или мастера - VII-2 степен стручне спреме или 300 ECTS бодова из области хемије, технологије или фитофармације, са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања остатака пестицида и

2) завршеним високим образовањем у трајању од три године - VII степен стручне спреме или 180 ECTS бодова, или у трајању од четири године - VII-1 степен стручне спреме или 240 ECTS бодова из области пољопривредних наука (мелиорације земљишта или биљне производње), хемије или технологије, са најмање двије године радног искуства на пословима аналитике пестицида.

Члан 16.

За обављање послова давања препорука за примјену потребних количина минералних ђубрива из члана 3. тачка 4) овог правилника овлашћена институција у погледу стручних кадрова мора имати најмање једно лице запослено на неодређено вријеме са звањем магистра наука или мастера - VII-2 степен стручне спреме или 300 ECTS бодова из области пољопривредних наука (мелиорације земљишта, биљне производње, агрохемије или физиологије и исхране биљака), са најмање пет година радног искуства на пословима уско повезаним са лабораторијским испитивањем плодности земљишта и исхране биљака или на пословима биљне производње.

Члан 17.

Овлашћена институција дужна је да:

1) испитивање плодности земљишта, утврђивање потребне количине ђубрива и остатака пестицида у земљишту врши у складу са прописима који уређују услове, начин и методе испитивања уз примјену минимума принципа ДПП,

2) чува податке о извршеним анализама најмање пет година и

3) референтној институцији достави годишња извјештај о извршеним анализама у електронској форми, у обли-

ку табеле како је наведено на Обрасцу 3, који се налази у Прилогу 1 овог правилника и чини његов саставни дио.

III - ПОСТУПАК ДАВАЊА ОВЛАШЋЕЊА

Члан 18.

(1) Поступак давања овлашћења покрене се на захтјев предузећа, организације или установе регистроване за обављање дјелатности лабораторијских испитивања.

(2) Предузећа, организације или установе могу захтијевати од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) добијање овлашћења за обављање једног, више или свих послова прописаних чланом 3. овог правилника.

Члан 19.

(1) Захтјев за добијање овлашћења подноси се Министарству на Обрасцу 1, који се налази у Прилогу 1 овог правилника.

(2) Уз захтјев се прилажу:

1) рјешење из судског регистра издато од надлежног суда у Републици Српској,

2) изјава о радном простору са планом лабораторијских простора, канцеларија и помоћног простора,

3) изјава о техничкој опремљености са списком опреме,

4) изјава о броју запослених кадрова, њиховој стручној оспособљености и радном искуству и

5) изјава о примјени минимум принципа ДПП, прописаних у Прилогу 2 овог правилника.

Члан 20.

(1) Испуњавање услова прописаних овим правилником, усклађеност рада са минимумом принципа ДПП, контролу и проверу достављених доказа утврђује трочлана комисија, коју рјешењем именује министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар).

(2) Комисија у току поступка овлашћивања може тражити стручно мишљење референтне институције.

(3) Након утврђивања чињеница на лицу мјеста комисија о свом раду сачињава записник са приједлогом одлуке по поднесеном захтјеву.

(4) На основу записника и приједлога комисије министар рјешењем одлучује о добијању овлашћења.

(5) Овлашћење се издаје на период од три године.

(6) Овлашћење из става 4. овог члана обнавља се на захтјев овлашћене институције, који се подноси најмање два мјесеца прије истека рока важећег овлашћења.

Члан 21.

(1) Једној од овлашћених институција Министарство додјељује статус референтне институције уколико испуњава следеће услове:

1) да је овлашћена за обављање свих послова прописаних чланом 3. овог правилника,

2) поред минимума стручног кадра прописаног у чл. 13, 14, 15. и 16. овог правилника, да има једног запосленог доктора наука - VIII степен стручне спреме или 480 ECTS бодова из области науке о земљишту, на неодређено вријеме,

3) да је у последњих пет година извршила анализу основних параметара плодности, најмање 500 узорака земљишта у свакој години,

4) да је у последњих пет година извршила анализу минимално пет различитих допунских параметара плодности, најмање 50 узорака земљишта у свакој години,

5) да у последњих пет година континуирано врши анализу остатака пестицида у земљишту и/или пољопривредним производима,

6) да има акредитоване најмање три методе по BAS EN ISO/IEC 17025 стандарду, и то по једну методу испитивања основних и допунских параметара плодности земљишта и једну методу испитивања остатка пестицида у земљишту

или у биљном материјалу или да у раду примјењује принципе ДЛП прописане у Прилогу 2 овог правилника.

7) да учествује у пројектима и програмима научноистраживачког и стручног рада из области науке о земљишту, исхране биљака, агроекологије и аналитике пестицида у посљедњих десет година.

(2) Основни и допунски параметри плодности земљишта, као и методе за њихово испитивање прописани су актом којим се уређује ова област.

Члан 22.

(1) Поступак добијања статуса референтне институције покреће се на захтјев овлашћене институције на Обрасцу 2, који се налази у Прилогу 1 овог правилника.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се Министарству. Уза захтјев се прилажу:

1) изјава о броју стално запослених, њиховој квалификационој структури и радном искуству,

2) изјава о броју и врсти извршених анализа наведених у члану 21. став 1. т. 3) 4) и 5) овог правилника по годинама.

3) изјава о броју и врсти пројеката, објављених научноистраживачких радова из области прописаних чланом 21. став 1. тачка 7) овог правилника у посљедњих десет година и

4) изјава о примјени принципа ДЛП или потврда овлашћеног акредитационог тијела о извршеној акредитацији за најмање три методе по стандарду BAS EN ISO/IEC 17025.

(3) Испуњавање услова за добијање статуса референтне институције, усклађеност рада са принципима ДЛП, контролу и провјеру достављених доказа утврђује комисија из члана 20. овог правилника.

(4) Након утврђивања чињеница на лицу мјеста комисија о свом раду сачињава записник са приједлогом одлуке по поднесеном захтјеву.

(5) На основу записника и приједлога комисије министар рјешењем одлучује о добијању статуса референтне институције.

Члан 23.

Референтна институција обавља сљедеће послове:

1) на захтјев Министарства даје своје мишљење у вези са предузећем, организацијом или установом током поступка овлашћивања,

2) једном у три године врши упоредне и контролне анализе свих врста испитивања земљишта које врше овлашћене институције,

3) врши контролу и усклађеност рада овлашћених институција са минимумом принципа ДЛП,

4) врши провјеру спорних узорака из овлашћених лабораторија и даје коначно мишљење о свим спорним резултатима који настану у раду овлашћених лабораторија,

5) обједињује све прикупљене податке о извршеним анализама земљишта овлашћених институција,

6) даје приједлоге Министарству за измену постојећих или доношење нових прописа у вези са земљиштем.

7) прати, предлаже и координира примјену нових норми, стандарда и метода у домену рада овлашћених институција,

8) осмишљава, спроводи и координира програме контроле плодности земљишта и

9) доставља Министарству тражене податке и подноси годишњи извјештај о раду са приједлозима за даље активности и доказима о испуњености услова референтности наведеним у члану 21. овог правилника.

Члан 24.

(1) Референтна институција дужна је да осигура квалитет резултата испитивања кроз учешће у међулабораторијским испитивањима, коришћењем референтних материјала, контролних узорака за акредитоване параметре у складу са BAS EN ISO/IEC 17025 стандардом или у складу са принципима ДЛП.

(2) Референтна институција дужна је да прије истека овлашћења за обављање послова из члана 3. овог правилника прибави ново овлашћење.

(3) Ако референтна институција не посједује BAS EN ISO/IEC 17025 стандард, дужна је да га прибави у року од три године од дана добијања статуса референтне институције.

Члан 25.

Министарство води службену евиденцију овлашћених институција (у оквиру које се води евиденција о референтној институцији), а листа овлашћених институција објављује се на интернет страници Министарства.

Члан 26.

Овлашћена и референтна институција мора бити непристрасна и њено особље не смије зависити ни од каквих пословних, финансијских и других утицаја.

IV - НАДЗОР И КОНТРОЛА

Члан 27.

(1) Надзор и контролу овлашћене и референтне институције врши комисија коју рјешењем именује министар, и то најмање једном у двије године или по потреби.

(2) Овлашћена и референтна институција дужна је да омогући несметано обављање надзора и контроле из става 1. овог члана.

(3) Ако комисија утврди да овлашћена и референтна институција не испуњава неки од услова прописаних овим правилником, не обавља послове у складу са правилником или се аргументовано докаже да не даје тачне резултате анализа, утврдиће недостатке и записником одредити рок за отклањање уочених недостатака.

(4) Рок за отклањање уочених недостатака из става 4. овог члана не може бити дужи од годину дана.

(5) Ако овлашћена и референтна институција у прописаном року не отклони уочене недостатке, дато овлашћење и статус ће се рјешењем Министарства одузети.

(6) Предузеће, организација и установа којима је овлашћење одузето може по отклањању недостатака поново поднијети захтјев за додјелу новог овлашћења.

Члан 28.

Референтној институцији овлашћење може бити одузето ако:

1) не достави доказе о испуњености услова референтности наведених у члану 21. овог правилника у прилогу годишњег извјештаја,

2) након истека овлашћења за обављање послова из члана 3. овог правилника исти поново не прибави и

3) изгуби акредитацију по стандарду BAS EN ISO/IEC 17025 или у року од три године од добијања статуса референтне институције не прибави акредитацију по стандарду BAS EN ISO/IEC 17025.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Предузећа, организације и установе регистроване за обављање дјелатности лабораторијских испитивања земљишта у чијем саставу се налази лабораторија дужни су да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника ускладе свој рад и прибаве овлашћење Министарства, како је то прописано овим правилником.

Члан 30.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.03-052-3092/14
23. априла 2014. године
Бања Лука

Министар,
Др Стево Мирјанић, с.р.

Прилог 2

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ДОБРЕ ЛАБОРАТОРИЈСКЕ ПРАКСЕ
(ДПП)

1.	Организација
1.1	Лабораторија обухвата особље, простор и опрему потребну за спровођење анализа.
1.2	Код анализа које се изводе на више локација лабораторија обухвата локацију на којој се налази водитељ анализе и све локације које се могу појединачно или колективно сматрати лабораторијама за анализе.
1.3	Одговорно лице лабораторије за анализе мора осигурати да се у његовој лабораторији за обављање анализа поштују принципи добре лабораторијске праксе.
1.4	Одговорно лице лабораторије за спровођење анализа мора најмање: 1) осигурати попис који утврђује одговорна лица у лабораторији за обављање анализа, 2) осигурати довољан број оспособљеног особља, примјерен простор, опрему и материјал за правовремено и примјерено обављање анализа, 3) осигурати вођење евиденције о оспособљености, усавршавању, искуствима и описима радних мјеста за сваког појединог стручњака и техничара, 4) осигурати да особље јасно разумије задатке које је обавезно извршити те, ако је потребно, осигурати усавршавање за обављање ових задатака, 5) осигурати израду одговарајућих, технички ваљаних стандардних оперативних поступака и обављање радњи према њима те одобрити све изворне и ревидиране стандардне оперативне поступке. Стандардни оперативни поступци (СОП) су писани поступци који описују начин извођења анализа. За сваку анализу треба израдити план. План анализе је документ којим се дефинишу поступци за спровођење анализе, а садржава све измјене и допуне плана анализе. Измјене и допуне плана анализе су намјерне измјене плана прије и за вријеме трајања анализе, 6) осигурати постојање програма осигурања квалитета с именованим особљем те спровођење мјера за осигурање квалитета у складу с принципима добре лабораторијске праксе. Програм осигурања квалитета је систем, укључујући особље, који је независан од спровођења анализа, а намијењен је одговорном лицу лабораторије за анализе да осигура усклађеност с принципима добре лабораторијске праксе. Лабораторија за спровођење анализа мора имати писани програм осигурања квалитета, 7) за спровођење и надзор испитивања именује се водитељ анализе с одговарајућим образовањем и искуством. Ако у току анализе дође до замјене водитеља анализе, то мора бити спроведено у складу с утврђеним поступцима и документовано, 8) осигурати да водитељ анализе одобри план анализе, те да га стави на располагање особљу за провјеру квалитета, 9) осигурати да залихе лабораторије одговарају условима за коришћење у анализама и 10) осигурати да у испитивањима која се обављају на више мјеста постоји јасна комуникација између особља одговорног за анализу.
1.5	Лабораторија за обављање анализа мора посједовати писане стандардне оперативне поступке које је одобрило одговорно лице лабораторије за анализе да би се осигурало квалитет и исправност података добијених у тој лабораторији. Ревизије стандардних оперативних поступака мора одобрити одговорно лице лабораторије за обављање анализа.
1.6	Свака посебна јединица или подручје лабораторије треба увијек имати на располагању доступне ваљане стандардне оперативне поступке за активности које се у њој изводе. Као додаток стандардним оперативним поступцима може се користити објављена стручна литература, аналитичке методе, чланци и приручници.
1.7	Одступања од стандардних оперативних поступака у вези са анализом треба документовати и треба их потврдити водитељ анализе.
1.8	Стандардни оперативни поступци треба да буду написани за следеће: (1) Испитни узорци: пријем, идентификација, означавање, руковање и похрањивање,

	(2) Испитна опрема, компјутерски системи, материјали, реагенси и раствори 1) Испитна опрема: коришћење, одржавање, чишћење и умјеравање, 2) Компјутерски системи: ваљаност, употреба, одржавање, сигурност, контрола мијењања и сигурносне копије, 3) Материјали, реагенси и раствори: припрема и означавање; (3) Управљање документима: осигурати сљедивост докумената у систему ДПП (израда, означавање, одобравање, издавање, дистрибуција, одлагање, чување и повлачење из употребе) и (4) Поступци осигуравања квалитета: активности особља за осигуравање квалитета у планирању, извођењу, документовању и извјештавању о анализама.
1.9	Врста и обим анализе спроводе се према утврђеном налогу наручиоца, узимајући у обзир способност и средства лабораторије да задовољи те захтјеве. За спровођење анализе могуће је користити општи план анализа. План анализа мора садржавати најмање следеће податке: (1) Идентификацију испитивања: 1) назив узорка, 2) опис узорка и 3) попис параметара који се испитују; (2) Датуме: 1) датум одобрења плана испитивања с потписом водитеља анализе и датум почетка анализе с потписом одговорног лица лабораторије и наручиоца и 2) датум завршетка испитивања; (3) Методе испитивања: Потребно је користити прописане методе за испитивању материју или признате методе уз које у писаној форми мора бити доказано да се тим поступком добија тачан и поновљив резултат уз минимална одступања; (4) Записи: Листа записа коју је потребно чувати. Осим наведених података, план испитивања може садржавати и друге податке.
2.	Особље
2.1	Водитељ анализе одговоран је за cjелокупно спровођење испитивања и за завршни извјештај. Водитељ анализе мора најмање: 1) одобрити план испитивања датираним потписом, 2) осигурати расположивост планова испитивања и њихову допуну, те стандардних оперативних поступака особљу које учествује у анализама, 3) осигурати дјеловање према поступцима наведеним у плану анализе, оцијенити и документовати утицај било каквог одступања од плана анализе на квалитет и исправност анализе и, уколико је потребно, обавити одговарајуће корективне мјере поступака, те потврдити одступања од стандардних оперативних поступака током испитивања, 4) осигурати да сви добијени подаци буду у потпуности документовани и записани, 5) потписати и датирати завршни извјештај, те тиме потврдити прихватање одговорности за ваљаност података и 6) осигурати да по завршетку анализе план анализе, завршни извјештај, изворни подаци и попутни материјали буду похрањени. Изворни подаци су сви изворни лабораторијски записи и документација или њихове овјерене копије, који су резултат изворних опажања и радњи спроведених током испитивања.
2.2	Особље укључено у спровођење анализе мора бити упознато с принципима добре лабораторијске праксе.
2.3	Особље мора имати приступ плану анализе и одговарајућим стандардним оперативним поступцима који се односе на његово учешће у испитивању. Њихова одговорност је да дјелују у складу с упутствима датим у тим документима. Свако одступање од упутстава мора бити документовано и јављено непосредном водитељу испитивања.

2.4	Особље је одговорно за тренутно биљежење изворних података у складу с принципима добре лабораторијске праксе и за тачност тих података.	5.6	Свакој анализи мора бити додијељена посебна ознака којом ће бити означен сваки документ, податак и узорци из тог испитивања. Узорци се означавају тако да се потврди њихово поријекло. Означавање мора омогућити слједивост примјерену узорку и анализи. Узорак је сваки материјал на којем се обавља анализа. Анализу треба извести у складу с планом испитивања.
2.5	Потребно је предузети све мјере с циљем осигурања исправности анализе и заштите здравља особља које учествује у анализи.	6.	Осигурање квалитета
2.6	Особље мора обавијестити одговорно лице ако постоји лични здравствени проблем који би могао утицати на анализу. Лица ће до санирања здравственог проблема бити искључена из анализе.	6.1	Програм осигурања квалитета мора спроводити лице или лица која су упозната с поступцима анализе, а која је именовало одговорно лице, којем непосредно одговарају.
3.	Услови смјештаја и локација	6.2	Особље за осигурање квалитета одговара најмање за: 1) посједовање и чување приручника за квалитет и стандардних оперативних поступака који се користе у лабораторији, 2) обављање контроле с циљем утврђивања да ли се све анализе спровode у складу с принципима добре лабораторијске праксе. Контролом такође треба да буде утврђено да су планови анализа и стандардни оперативни поступци стављени на располагање особљу које учествује у анализама и да се поступа у складу са њима. Контроле, како је одређено програмом осигурања квалитета и стандардним оперативним поступцима, могу бити: - контроле анализа, - контроле лабораторије и - контроле процеса/поступка. Записници о извршеним контролама морају се чувати с осталом документацијом. 3) повремену провјеру завршног извјештаја ради утврђивања да су методе, поступци и опажања тачно и потпуно описани, те да приказани резултати тачно и потпуно одражавају изворне податке анализа, 4) правремено подношење писменог извјештаја о резултатима контроле водитељу анализе и 5) израду и потписивање изјаве о врстама и датумима контроле, укључујући контролисане фазе испитивања и датуме подношења резултата контроле водитељу анализе.
3.1	Лабораторија за обављање анализа мора бити одговарајуће величине, конструкције и на примјереној локацији, ради испуњавања услова анализа и ради смањивања могућих ометања која могу утицати на ваљаност анализа.	6.3	Све податке добијене током анализе лице које уноси податке мора записати непосредно, тачно и читљиво. То уношење података мора бити потписано и датирано. Свака промјена изворних података мора бити изведена тако да узрок измене мора бити наведен. Лице које је измјенило податке мора то потврдити својим потписом, са датумом.
3.2	Расположиви простори лабораторије треба да осигурају одговарајућу развојеност различитих активности, да би се осигурало правилно спровођење сваке анализе.	7.	Приказивање резултата
3.3	Лабораторије за обављање анализа морају имати одговарајући простор с расположивим површинама за чување залиха и опреме. Сусједни простори у којима се одвијају различите активности морају се на одговарајући начин одвојити. Морају се предузети мјере да се спријечи узјамно штетно djelовање.	7.1	Резултати сваке анализе или низа анализа које спроводи лабораторија морају се приказивати тачно, јасно, недвосмислено и објективно те у складу са свим посебним упутствима и методама анализа. Ти резултати обично се морају давати у аналитичком извјештају, а морају обухватати све податке које захтијева корисник и који су потребни за тумачење резултата анализа и све податке које захтијева та аналитичка метода.
3.4	Посебни простори или површине потребни су за примање и чување анализираних материја.	7.2	Аналитички извјештаји Сваки аналитички извјештај мора обухватити барем ове податке, осим ако лабораторија нема ваљане разлоге да то не ради: 1) наслов, 2) назив и адресу лабораторије и мјесто на којем су обављене анализе, ако нису спроведене у сједишту лабораторије, 3) јединствену ознаку аналитичког извјештаја и на свакој страници ознаку да би се осигурало да се страница препознаје као дио аналитичког извјештаја, те јасну ознаку краја аналитичког извјештаја, 4) назив и адресу корисника, 5) ознаку употребљене методе, 6) опис и стање узорка који се анализира и његову једнозначну ознаку, 7) датум пријема узорка који се анализира и датум завршетка анализе, 8) резултате анализа с мјерним јединицама и 9) име, функцију и потпис/е или истовриједну идентификацију лица које је одобрило испитни извјештај.
3.5	Складишни простори или површине за анализу материја морају бити одвојени од простора за оперативне системе. Морају бити примјерени за похрањивање опасних материја.	7.3	Завршни извјештај треба потписати и датирати водитељ анализе, да би потврдио прихватање одговорности за ваљаност података.
3.6	Простор за похрану података мора бити расположив за сигурно чување и приступ плановима анализа, изворним подацима и завршним извјештајима. Изведба простора и услови у простору за похрану података морају заштитити његов садржај од пријевремене дотрајалости.		
3.7	Поступање с отпадом и његово уклањање мора бити обављено тако да не угрожава cjеловитост анализа. То укључује осигуравање одговарајућих просторија за његово сакупљање, чување и уклањање.		
4.	Опрема		
4.1	Опрема, укључујући и ваљане компјутерске системе који се користе за израду, похрањивање и проналажење података, те за контролу фактора животне средине важних за анализе треба да буду примјерено постављени, примјереног облика и одговарајућег капацитета.		
4.2	Опрема која се користи у испитивању мора бити редовно прегледавана, одржавана и баждарена у складу са стандардним оперативним поступцима. О овим поступцима морају се водити дневници. Баждарење мора бити слједиво до националних или међународних стандарда мјерења, гдје је то потребно.		
4.3	Хемикалије, реагенси и раствори морају бити означени подацима о особинама (концентрацији гдје је примјерено), року употребе и с наведеним посебним условима чувања. Подаци који се односе на поријекло, датум припреме и стабилност морају бити расположиви. Рок употребе може се продужити на основу документираних процјена или анализе.		
5.	Руковање узорцима		
5.1	О опису својстава анализираних материје, датуму пријема, року употребе, запремљеној количини и количини коришћеној у испитивању морају се водити записи.		
5.2	Потребно је прописати поступак за cjелокупно поступање с анализираним материјом (презимање, руковање, заштита, складиштење и чување) ради осигурања ваљаности резултата испитивања и заштите интереса наручиоца испитивања.		
5.3	За сваку материју мора бити позната стабилност у условима похрањивања и анализе.		
5.4	Свака испитивана материја треба бити примјерено означена.		
5.5	За сваку анализу треба бити познат идентитет материје, ако је потребно, и број серије, чистоћа, састав, концентрација или друга својства. Серија означава одређену количину или више материја за анализирање, произведених током одређеног циклуса производње, који су јединствених својстава, те као такви треба да буду означени.		

7.4	Исправци и додаци завршног извјештаја морају бити припремљени у форми допуна. Допуне мора потписати и датирати водитељ анализе, а у њима мора бити јасно наведен разлог исправке или додатка. Преобликовање завршног извјештаја којим се удовољава захтјевима за подношење надлежним тијелима не значе исправак, додаток или допуну завршном извјештају.
8.	Управљање записима
8.1	Мора се водити брига о сигурности и повјерљивости свих записа.
9.	Управљање архивом
9.1	У архиви се похрањују записи и аналитички извјештаји у временском трајању од најмање пет година. Изведба простора и услови у простору за похрану података морају заштитити његов садржај од пријевремене дотрајалости.
9.2	Ако се из било којег разлога документација одстрани прије истека прописаног рока чувања, то мора бити оправдано и документовано.
9.3	Материјал похрањен у архивама треба бити пописан у садржају, да би се олакшала уредна похрана и проналажење.
9.4	Ако лабораторија за анализе или уговорни архив престане радити и нема правног лица, архиву треба пренијети у архиву наручиоца анализа или трећег лица или уништити уз записник присутне комисије.

МИНИМУМ ПРИНЦИПА ДОБРЕ ЛАБОРАТОРИСКЕ ПРАКСЕ

1.	Организација
1.1	Одговорно лице лабораторије за спровођење анализе које осигурава да се у лабораторији поштују принципи добре лабораторијске праксе мора бити именовано.
1.2	Лабораторија за обављање анализа мора посједовати писане стандардне оперативне поступке (СОП) за сваки испитивани параметар (основни, допунски параметар плодности земљишта, количина ђубрива и остатака пестицида у земљишту). СОП су писани документи који детаљно описују извођење неког процеса у лабораторији. СОП за испитивање појединих параметара плодности може бити у облику изворне литературе (књига стручна литература, практикум и др.) или детаљно описан у посебном документу у коме морају бити наведени сви поступци анализе: принцип и метод, потребно лабораторијско посуђе, хемикалије, начин припремања раствора и стандардних раствора, списак апаратура и инструмената, детаљан опис тока анализе до добијања резултата испитивања и литература. СОП мора бити одобрен од одговорног лица лабораторије, да би се осигурал квалитет и исправност података добијених у лабораторији.
1.3	Лабораторија за обављање анализе испитивања основних и допунских параметара плодности земљишта мора имати написане стандардне оперативне поступке за следеће: (1) Управљање узорцима земљишта: пријем, идентификација, означавање, руковање, чување и одбацивање узорака земљишта. Ријеч је о једном СОП у коме за сваку наведену радњу треба укратко описати ко, како и гдје се изводи, шта је потребно за њено извођење да би се обезбједила сљедивост узорка од пријема у лабораторију, тока анализе, чувања до одбацивања. Описани поступци морају се поштовати и документовано доказати. (2) Управљање документима: осигурати сљедивост докумената од пријема узорка (означавање), тока анализе (записи), израде извјештаја о испитивању, архивирању (гдје и колико времена), чување и повлачење из употребе резултата испитивања.
2.	Особље
2.1	Лабораторија мора располагати са евиденцијом о послобљености, усавршавању, искуствима и описима радних мјеста за сваког запоселеног. Особље укључено у спровођење анализе мора бити упознато с принципима добре лабораторијске праксе.

	Осигурати да особље јасно разумије задатке које је обавезно да изврши у поступку од пријема узорка до издавања резултата испитивања. Потребно је осигурати стално усавршавање за обављање ових задатака. Сваки запослени појединац треба имати на располагању скраћене верзије СОП-а за параметре плодности земљишта које лабораторија испитује. Потребно је предузети све мјере с циљем осигурања исправности анализе и заштите здравља особља које учествује у анализи.
3.	Услови смјештаја и локација
3.1	Лабораторија за обављање анализа мора бити одговарајуће величине, конструкције и на примјереној локацији ради испуњавања услова анализа и ради смањивања могућих ометања која могу утицати на ваљаност анализа. Расположиви простори лабораторије треба да осигурају одговарајућу развојеност различитих активности да би се осигурало правилно спровођење сваке анализе из чл. 5, 6. и 7. овог правилника. Поступање с отпадом и његово уклањање мора бити обављено тако да не угрожава cjеловитост анализа и животне средине. То укључује осигуравање одговарајућих просторија за његово чување до момента уклањања.
4.	Опрема и хемикалије
4.1	Инструменти и опрема наведени у чл. 9, 10. и 11. овог правилника треба да буду примјерено постављени у простор чији услови средине не утичу на рад и тачност резултата очитивања. Сваки инструмент мора имати књигу инструмената, која садржи: опште податке (назив, модел, произвођач, година производње, кад је купљен и др.), кратак опис руковања инструментом и план одржавања и баждарења (калибрација – дефинисати временски интервал калибрације од овлашћене установе). О поступцима одржавања морају се водити записи (зашто, кад, ко и шта је рађено) да би се могла обезбједити сљедивост. Оригинале хемикалије, реагенси и раствори морају бити означени оригиналним етикетама. Припремљени раствори у лабораторији морају бити обилежени сљедивим подацима: назив раствора (формула или назив), концентрација (ако је неопходно), рок употребе (датум), потпис оног ко је припремио раствор. Рок употребе раствора може се продужити на основу документираних процјене или анализе.
5.	Руковање узорцима
5.1	Писани документи за руковање узорцима (пријем, идентификација, означавање, руковање, чување и одбацивање) које је лабораторија дужна да води су: (1) Главна свеска узорака (једна), која најмање садржи сљедеће податке у колонама: лабораторијски број, датум пријема, податке о узорку и клијенту, колону за сваки основни и/или допунски параметар плодности и датум завршетка анализе. (2) Радне свеске (више примјерака) за сваку анализу (параметар плодности), која садржи најмање сљедеће податке: лабораторијски број узорка, вриједности међуфаза анализе (ако постоје), коначан резултат испитивања, датум завршетка анализе и потпис аналитичара који је вршио анализу. Коначни резултати из радних свезака уписују се у одговарајућу колону у главној свесци узорака. Све податке добијене током анализе лице које уноси мора записати непосредно кад је резултат добијен, тачно и читљиво. То уношење података мора бити потписано у колони потпис аналитичара који је вршио анализу. Свака промјена изворних података мора бити изведена тако да узрок измјене мора бити наведен, подаци се не смију брисати и преправљати, резултат се прерцрта да остане видљив, а поред се упише нова вриједност. Лице које је измјенило податке мора то потврдити својим потписом, са датумом. (3) Свеска о одбацивању узорака (једна), која садржи најмање сљедеће податке у колонама: лабораторијски број, датум пријема на чување, потпис лица које је архивирало узорак, датум одбацивања, потпис лица које је одбацило узорак.
6.	Осигурање квалитета
6.1	Осигурање квалитета, на захтјев Министарства, спроводи референтна институција, и то најмање једном у току трајања овлашћења за обављање дјелатности из члана 3. овог правилника.

6.2	<p>Програм интерног осигурања квалитета спроводи одговорно лице лабораторије које је упознато са свим поступцима анализе и процедурама.</p> <p>У поступку контроле осигурања квалитета провјерава се:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) посједовање, квалитет и чување стандардних оперативних поступака који се користе у лабораторији, 2) да ли се све анализе спроводе у складу с принципима добре лабораторијске праксе, 3) завршни извјештај ради утврђивања да приказани резултати тачно и потпуно одражавају изворне податке анализа, 4) правовремено подношење писаног извјештаја о резултатима (вријеме од пријема узорка до издавања резултата). <p>Контроле могу бити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контроле анализа, - контроле лабораторије и - контроле поступака. <p>Записници о извршеним контролама морају се чувати с осталом документацијом, а примјерак извјештаја доставља се и Министарству.</p>
7.	Приказивање резултата
7.1	<p>Извјештај о резултатима анализа</p> <p>Резултати анализа основних и/или допунских параметара плодности које спроводи лабораторија морају се приказивати тачно, јасно, недвосмислено и објективно, те у складу са свим посебним упутствима и методама анализа.</p> <p>Резултати анализе морају се дати у писаном аналитичком извјештају, а морају обухватати све податке које захтијева корисник и који су потребни за тумачење резултата анализа и које захтијева коришћена аналитичка метода.</p>
8.	Управљање архивом
	<p>У архиви се похрањују записи и аналитички извјештаји у трајању од најмање пет година.</p> <p>Ако се из било којег разлога документација одстрани прије истека прописаног рока чувања, то мора бити оправдано и документовано.</p> <p>Материјал похрањен у архивама треба бити пописан у садржају, како би се олакшала уредна похрана и проналажење.</p>

Уставни суд Републике Српске

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 37. став 1. тачка а), члана 42. члана 60. став 1. т. а) и д) и члана 61. став 1. тачка д) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 23. децембра 2013. године, донио је

ОДЛУКУ

Утврђује се да члан 18. Заједничких услова за осигурање власника, односно корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима, од 20. новембра 2000. године, које је донио Биро осигурања Републике Српске, није у сагласности са Уставом Републике Српске.

Одбија се приједлог за утврђивање неуставности члана 15. став 1. алинеја 1. Закона о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 17/05, 64/06 и 12/09).

Одбацује се приједлог за утврђивање неуставности и незаконитости чл. 10, 11. и 12. Заједничких услова за осигурање власника, односно корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима, од 20. новембра 2000. године, које је донио Биро осигурања Републике Српске. Наредбе број: 04-890/08. од 3. октобра 2008. године, коју је донијела Агенција за осигурање Републике Српске и "Књига штетника", која се води и размјенује између осигуравајућих друштава у Републици Српској.

Образложење

"Јахорина осигурање" а.д. Пале, Филијала Приједор, поднијело је Уставном суду Републике Српске приједлог за утврђивање неуставности члана 15. став 1. алинеја 1. Закона о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности ("Службени гласник Републике Српске" бр. 17/05, 64/06 и 12/09) и неуставности и незаконитости чл. 10, 11. и 12. Заједничких услова за осигурање власника, односно корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима, од 20. новембра 2000. године, које је донио Биро осигурања Републике Српске. Наредбе број: 04-890/08. од 3. октобра 2008. године, коју је донијела Агенција за осигурање Републике Српске и тзв. "Књиге штетника", која се води и размјенује између осигуравајућих друштава у Републици Српској. У приједлогу се наводи да су одредбом члана 15. став 1. алинеја 1. оспореног закона, којом је регулисана обавеза Заштитног фонда Републике Српске да у случају штете причињене употребом непознатог моторног возила исплати само штету на лицима, али не и штету на имовини, грађани стављени у неравноправан положај, јер не уживају једнаку правну заштиту, предлагач, наиме, истиче да уколико је штета проузрокована од стране неосигураног моторног возила, оштећено лице може од Заштитног фонда наплатити сву штету, док у случају да је штета настала од стране непознатог моторног возила овај фонд је обавезан исплатити само штету на лицима, чиме је, по мишљењу предлагача, нарушено начело равноправности из члана 10. Устава, а Заштитни фонд је, поред тога, стављен у монополистички положај. У приједлогу се такође наводи да одредбе чл. 10, 11. и 12. Заједничких услова за осигурање власника, односно корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима, којима је регулисано смањење и увећање премије осигурања и на основу којих осигуравајуће друштво одмах након пријаве штете претпостављеног штетника евидентира у тзв. Књигу штетника, доводе до повреде претпоставке невиности, као и правне сигурности грађана, јер се нико не може сматрати одговорним за штету док се то не докаже у одговарајућим поступцима. У погледу оспорене Наредбе број: 04-890/08. од 3. октобра 2008. године, коју је донијела Агенција за осигурање Републике Српске, предлагач наводи да начин на који је овим актом наложено успостављање и размјена "Књиге штетника" није у сагласности са Законом о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности и Правилником о садржају, начину прикупљања, вођења и приступа подацима ("Службени гласник Републике Српске", број 66/10), те да је и оспорена "Књига штетника" у супротности са овим правилником, Законом о електронском пословању и правном промету ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 88/08) и Законом о заштити личних података ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 49/06, 76/11 и 89/11). Поред наведеног, предлагач истиче да Агенција за осигурање Републике Српске није поступила по одредби члана 31. Закона о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 17/05, 64/06 и 12/09), јер није у законом прописаном року донијела прописе, односно акте којима се регулишу заједнички услови и премијски систем за обавезна осигурања од одговорности, те да стога Заједнички услови за осигурање власника, односно корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима, од 20. новембра 2000. године, као и Наредба број: 04-890/08. од 3. октобра 2008. године, више нису на снази.

У одговору на приједлог који је доставила Народна скупштина Републике Српске наводи се да члан 15. став 1. алинеја 1. оспореног закона не доводи у питање равноправност грађана и других субјеката, како је то зајемчено чланом 10. Устава Републике Српске. Предлагач, како се у одговору истиче, пореди лица која се налазе у суштински различитим ситуацијама, тако да се не могу посматрати са аспекта гаранција из наведене уставне одредбе. Доносилац оспореног закона указује на то да законодавац може да процјенује да ли објективна различитост оправдава различито

